

היום נלמד בעזרת ה':

עירובין דף ח

למדנו בדף הקודם שמבוי שנפרץ במילואו לרחבה הפרוצה כנגדו לרה"ר אינו צריך שום דבר לצד הפונה לרחבה. אמר אב"י שזה מתאים לשיטת שמואל, שהרי רב אמר שמבוי שנפרץ במילואו לחצר הפרוזה כנגדו לרה"ר החצר מותרת בטלטול אבל המבוי אסור (ודין זה דומה למבוי שנפרץ לרחבה).

הגמרא מבארת את מחלוקתם. במקרה שלא עירבו בני החצר עם המבוי – האם כיון שהעומד במבוי לא רואה את הכתלים של החצר הממשיכים בצדדי הפתח נחשב הדבר כפרוץ במילואו למקום האוסר לו, או כיון שבני החצר רואים את המשך הכתלים נחשב הדבר לפתח. ואף שלא עירבו בני החצר עם המבוי כיון שאין זה פתח נורמלי אלא נפרץ במשך הזמן אין אוסרים בני החצר על בני המבוי בטלטול.

בעירבו יחדיו – מדובר שכותל הרחבה נפתח לאמצע הרחבה, שרב סובר שכיון שפתח החצר לרה"ר כנגד פתח המבוי לחצר, הרואה סבור שמותר לטלטל ממבוי לרה"ר, ושמאל סובר שכיון שהרחבה ממשיכה לצדדים יש היכר שהמבוי פתוח לרחבה ולא לרה"ר.

אמנם כאשר המבוי נפתח לרחבה מן בצד, שאז ממשיך כותל המבוי בקו ישר (שהמבוי נפתח לרחבה לצד שלה ולא לאמצעה) לכו"ע אסור.

רבה אמר שגם כשפתוח המבוי לאמצע רחבה, דווקא כשלא פתוחה הרחבה לרה"ר כנגד הפתח של המבוי לתוכה (שאינו נראה הדבר כמבוי מפולש).

רב משרשיא הוסיף שמה שאמר רבה הוא ברחבה של רבים אבל ברחבה של יחיד גם שאין הפתחים זה כנגד זה אסור, כיון שיתכן שהאדם יבנה במשך הזמן בתים ברחבה ואז יהפך המצב למבוי הכלה לצד הרחבה שאסור.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

מבוי שבצדדיו לא היו בתים או מחיצות, אלא בצד אחד היתה אשפה גבוהה עשרה טפחים ומצידו השני ים עמוק עשרה (ובסופו היו בתים ובראשו הוא פתוח רה"ר), רבי לא אסר אותו כיון שהים והאשפה מהווים מחיצות, אך גם לא התיר אותו, הואילו דיש לחוש שהאשפה תינטל והים יעלה חול ואבנים, ויתמעטו מגובה הדרוש למחיצות.

מבואות של סורא היו פתוחים לים אך מרימר לא סמך על כך שהים יחשב כמחיצה, והתקין להם 'אוזלי' (= רשתות) שיהוו כמחיצה.

מעשה במבוי עקום (כצורת 'ר') שהיה בסורא, ובני ראשו האחד התקינו בפתחו הפונה לרה"ר לחי, אבל בני המבוי שבראשו השני לא תיקנו. בני ראשו הראשון רצו להתיר לעמם לטלטל והניחו בעקמימות של המבוי 'בודיא' (= מחצלת). דבר זה אינו כרב שלדעתו דינו של מבוי זה כמבוי המפולש משני ראשיו לרה"ר הצריך צורת הפתח בצידו האחד נוסף ללחי מצידו השני, ולא כשמואל שלדעתו דין מבוי זה כמבוי סתום הצריך לחי לשני ראשיו, וכאן המחצלת שעפה ברוח אינה אפילו כלחי. אא"כ יחברו אותה ביתדות.

חצר קטנה שנפרצה לחצר גדולה. העומד בגדולה רואה את כותלי הגדולה ממשיכים לצדדים ומבין שהקטנה פתוחה לה, אבל העומד בקטנה לא רואה פתח אלא רואה שהקטנה נפרצה במלואה לגדולה. ולכן הגדולה מותרת בטלטול, אבל הקטנה אסורה כי היא פרוצה לגדולה והיא חייבת לערב עם הגדולה.

👁 ספק טומאה ברה"ר טהור, ספק טומאה ברה"י טמא. דין זה נלמד מסוטה שנאמר "וְנִסְתְּרָה וְהִיא נְטֻמָּאָה" שטומאה שייכת במקום שאפשר להיסתר בו כומר שאין שם רבים. אמנם אין זה צריך להיות רה"י ממש.

חצר שרבים נכנסים מצידה האחד ויוצאים מצידה השני, לענין טומאה נחשבת כרה"ר כי אי אפשר להיסתר בה, אבל לענין שבת נחשבת לרה"י כיון שמוקפת מחיצות כדיון.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

מבוי העשוי כנדל (ראה תמונה) - כלומר שפתוחים לו הרבה מבואות קטנים וראשיהם פתוחים לרה"ר, וראשו של הגדול פתוח לרה"ר אחרת, והוא עשוי כמו ר. לדעת אב"י עושה צורת הפתח לגדול באחד משני ראשיו, ולקטנים עושה לחי או קורה. ולדעת רבא, עושה צורת הפתח לכל אחד מהמבואות הקטנים במקום חיבורם עם המבוי הגדול, ובצידם השני הפונה לרה"ר עושה לחי או קורה.

מבוי הפתוח לרה"ר שצידו אחד ארוך וצידו אחד קצר, כלומר שכותל אחד ארוך מחברו, אם הכותל הארוך גדול מהקצר פחות מארבע אמות, לדעת רב כהנא בר תחליפא מניח את הקורה באלכסון, משום שלדעתו דין קורה הוא משום מחיצה ואף באלכסון הקורה נחשבת כמחיצה. ואם הוא ארוך מהקצר ארבע אמות, מניח את הקורה כנגד הכותל הקצר. ולדעת רבא בכל מקרה מניח את הקורה כנגד הקצר, משום שלדעתו דין קורה הוא משום היכר, ובאלכסון אין היכר.

לדעת רב כהנא ההיתר להניח את הקורה באלכסון הוא רק כאשר אין באלכסונו יותר מעשר אמות.

איבעיא להו: נחלקו האמוראים במבוי שעשו לו קורה בראשו, האם מותר להשתמש תחת הקורה? אם נאמר שדין קורה הוא משום היכר, מותר להשתמש תחת הקורה, ואם נאמר שדין קורה הוא משום מחיצה אסור להשתמש תחתיה, כיון שחודה הפנימי נידון כאילו הוא יורד וסותם, ונמצא שתחתיה הוא מחוץ למחיצת הקורה. למסקנת הגמרא לדעת כולם דין קורה הוא משום היכר, ומחלוקתם היא האם ההיכר הוא לבני המבוי ואסור להשתמש תחתיה או שההיכר הוא לבני רה"ר ומותר להשתמש תחתיה. אפשרות אחרת: לדעת כולם דין קורה הוא משום מחיצה, ומחלוקתם היא האם חודה הפנימי יורד וסותם או חודה החיצוני.

מבוי שעשו בו לחי, לדעת כולם אסור להשתמש בין הלחיים (= כנגד הלחי).

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

נעץ שתי יתדות בשני ראשי הכתלים של המבוי מבחוץ לצד רה"ר, והיתדות בולטות לתוך רה"ר, והניח את הקורה על גביהם, לדעת רב חסדא: לדעת המתיר להשתמש תחת הקורה משום שצידה החיצון נחשב כמחיצה, כאן הוא יאסור להשתמש במבוי משום שהקורה רחוקה מהמבוי ואויר רה"ר מפסיק בינה למבוי. ולדעת האוסר להשתמש תחת הקורה משום שצידה הפנימי נחשב כמחיצה, כאן הוא יתיר להשתמש במבוי, לפי שמחיצת הקורה דבוקה למבוי. לדעת רבא אף לדברי האוסר להשתמש תחת הקורה כאן אסור, לפי שהקורה מונחת באויר רה"ר.

